

DOCCENTENHANDLEIDING

DE WOLKENFABRIEK

THEATERVOORSTELLING voor groep 1/2 verzorgd door:
Theater De Lievekamp en Laros & De Jong Beeldmakerij

VOORWOORD

Handleiding OKVO

Beste leerkracht,

Wat leuk dat je aan de slag gaat met de handleiding van het OKVO Basismenu! De zes professionele culturele instellingen in Oss hebben een prachtig programma gemaakt waarin je leerlingen een culturele instelling bezoeken en kennis maken met een van de disciplines: beeldende kunst, literatuur, muziek, drama, audiovisueel, cultureel erfgoed en dans. Het Basismenu biedt jouw leerlingen een stevige fundering binnen zijn of haar culturele ontwikkeling.

In deze handleiding vind je alles wat je nodig hebt om goed voorbereid de culturele instelling te bezoeken. Heb je vragen of opmerkingen? Aarzel dan niet om contact op te nemen met mij of een van de culturele instellingen. Wij helpen je graag verder.

Namens alle culturele instellingen, veel plezier en inspiratie gewenst!

Janne Pisters, coördinator OKVO

Het Basismenu van OKVO voorziet in:

- De **kerndoelen** van de leergebieden kunstzinnige oriëntatie (54,55,56), oriëntatie op jezelf en de wereld (51,52,53) en Nederlands in het mondeling én schriftelijk onderwijs (1,5,9).
- Drie **vermogens** van de Cultuurloper: onderzoekend vermogen, creërend vermogen en reflecterend vermogen.

Wil jij meer OKVO op jouw school? Dat kan met het plusmenu. Zie www.okvo.nl

INHOUD

Docentenhandleiding De Wolkenfabriek

VOORWOORD	2
INLEIDING	4
PRAKTISCHE INFORMATIE	5
VOORBEREIDING	
Les 1 De weericonen	7
Introductie met de kinderen	7
De iconen	7
De aftelkalender / Het gebruik van de iconen	8
Windkracht	8
Les 2 Spelopdrachten	9
Warming-up: De regen	9
Opdrachten	9
Afsluting: De grote wolk	11
REFLECTIE	
Les 3 Vraaggesprek over de voorstelling	12
Vragen over de voorstelling	12
OVER OKVO	
Bij OKVO maken leerlingen kennis met kunst en cultuur in Oss!	14
Partners	14
Colofon	14

INLEIDING

De voorstelling/activiteit

In het basismenu voor groep 1-2 wordt de discipline theater behandeld. De kinderen bezoeken een theatervoorstelling in de Marag Zaal van theater De Lievekamp. Van oudsher staat Marag in Oss bekend als een poppentheater en heerst er nog steeds de gedachte dat er alleen poppenvoorstellingen te zien zijn. Theater De Lievekamp heeft de zaal echter zo aangepast dat er ook andere voorstellingen kunnen spelen en we kinderen kennis kunnen laten maken met alle prachtige facetten van jeugdtheater. Dit jaar presenteren wij 'De Wolkenfabriek' van Laros & de Jong Beeldmakerij in het OKVO Basismenu.

De Wolkenfabriek, door Laros en De Jong Beeldmakerij

Willy, de wolkenmaker, luistert elke avond naar het weerbericht om zo te weten te komen welke wolken hij de lucht in moet sturen. Morgen wordt het een mieters mooie dag en is er geen wolkje aan de lucht! Willy heeft dus eindelijk weer eens dagje vrij. Maar wat gebeurt er als Wolly, de weerkip, toch per ongeluk wat wolkenknopjes indrukt?

De voorstelling wordt gespeeld aan de hand van een levensgroot pop-up boek, waarvan elke omgeslagen bladzijde een nieuwe wereld laat zien. Een lust voor het oog vol vondsten en verrassingen, die kreten van bewondering en verwondering ontlokt en het publiek moeiteloos meevoert in de wereld van de wolkenfabriek.

Laros & De Jong Beeldmakerij stonden lange tijd bekend om hun poppentheater van hoog niveau. In 'De Wolkenfabriek' laat Laros & De Jong Beeldmakerij echter een andere kant van haar veelzijdig talent zien: een voorstelling 'en plein public' zonder gebruik van de kast. Eén van haar best bezochte voorstellingen zowel in theaters als op scholen, die al vele harten heeft weten te veroveren! De leerlingen zullen zich geen seconde vervelen in deze voorstelling vol visuele wonderen, slimme woordgrappen en tot in de puntjes uitgewerkte poppen en decors.

PRAKTISCHE INFORMATIE

Bereikbaarheid

- De voorstelling vindt plaats in de Marag Zaal van Theater De Lievekamp. De ingang bevindt zich aan de achterzijde van De Lievekamp, aan het zogenaamde Maragpleintje.
- Er is een Kiss & Ride mogelijkheid achter Marag en de bibliotheek. Wij verzoeken alle ouders/begeleiders niet te parkeren vóór de hekjes bij Marag (achterzijde De Lievekamp). Parkeren is mogelijk op de parkeerplaatsen aan de achterzijde van ons theater (let op: betaald parkeren).

De voorstelling - het bezoek

- Het bezoek aan de voorstelling duurt ca. 50 minuten.
- Zorg dat je ruim op tijd bent, zodat we op tijd kunnen beginnen met de voorstelling.
- Bij aankomst bij de Marag Zaal worden jullie ontvangen door een medewerker van theater De Lievekamp. Deze medewerker begeleidt ook de plaatsing van de kinderen in de zaal.
- De kinderen kunnen hun jassen ophangen in de hal.
- Na het ophangen van de jassen is er gelegenheid om gebruik te maken van de toiletten. Tijdens de voorstelling kunnen de kinderen niet naar het toilet.
- Er mag niet gegeten of gedronken worden in de theaterzaal.
- Van de leerkrachten wordt verwacht dat zij er tijdens de voorstelling op toezien dat alle kinderen in de zaal kunnen genieten van de voorstelling.

Vorbereiding op de voorstelling

Het is fijn als de kinderen goed voorbereid worden op het theaterbezoek en vooraf al weten wat ze te wachten staat. Daarom hebben wij ter introductie een video opgenomen in Marag.

>> Bekijk de [video](#)

Vervolg praktische informatie

BELANGRIJKE MAATREGELEN TER VOORKOMING VAN DE VERSPREIDING VAN HET CORONAVIRUS

- Ouders mogen NIET mee naar binnen in het theater. Er is dus ook geen mogelijkheid in het theater te wachten op de kinderen tot de voorstelling afgelopen is.
- Zowel voor als na de voorstelling verzoeken wij ouders buiten op de parkeerplaats of op het Maragpleintje te wachten op de kinderen en leerkrachten.
- Bij binnenkomst vragen wij de kinderen en de leerkrachten hun handen te ontsmetten.
- De zitplaatsen, deurklinken en andere oppervlakken worden door een medewerker na elke voorstelling gereinigd. Ook voor de wc's is extra aandacht voor hygiëne.
- Wij vragen de docenten, stagiaires, onderwijsassistenten en andere volwassen begeleiders een mondkapje te dragen tijdens het betreden van het theater. Wanneer je in de zaal zit, mag het mondkapje afgezet worden.

Evaluatie

- We vinden jouw mening belangrijk. Vul daarom na afloop van het bezoek de evaluatie in. Zo verbeteren we ieder jaar ons OKVO programma.
- De evaluatie kun je vinden op de website bij de pagina van jouw groep en wordt gemaild na afloop van het voorstellingsbezoek.

Vragen?

Heb je vragen over het voorstellingsbezoek, neem dan contact op met Lobke van der Sanden:
T (0412) 667 690 - E educatie@lievekamp.nl

LES 1

Vorbereidend: De weericonen

In De Wolkenfabriek staan het weer en het weerbericht centraal. Wat voor soorten weer zijn er eigenlijk? Met deze les bereiden de kinderen zich voor op de voorstelling door de iconen van het weer te leren en leren ze wat een weerbericht is. Ten slotte leren ze de term windkracht kennen, wat goed van pas komt in les 2.

PRAKTISCHE INFO

Benodigdheden: werkblad 1 (weericonen), 2 (aftelkalender) en 3 (windkracht)

Vorbereidingstijd: 5 minuten

Lestijd: 25 minuten, aftelkalender elke dag enkele minuten

Kerdoel: 56

INTRODUCTIE MET DE KINDEREN

Elke dag kun je op tv, in de krant of in een app het weerbericht bekijken.

- Doen de kinderen dit wel eens?
- Hoe ziet zo'n weerbericht eruit?

DE ICONEN

Er worden in de voorspelling veel iconen gebruikt. Deze iconen vind je op *werkblad 1*.

Pak het werkblad erbij op het digibord en bespreek met de kinderen wat de verschillende iconen betekenen.

- Hebben ze alle weertypes weleens meegemaakt?
- En hoe is het weer vandaag?
- Klopt dit met de voorspelling van vandaag?

DE AFTELKALENDER/ HET GEBRUIKEN VAN DE ICONEN

Op *werkblad 2* vind je een kalender waarop je 10 schooldagen voor het theaterbezoek kunt beginnen met aftellen. Omdat de voorstelling over het weer gaat, is het leuk als de kinderen de dagen voorafgaand aan de voorstelling al wat meer op het weer gaan letten. Neem dagelijks een kort moment met de kinderen, bijvoorbeeld 's ochtends bij de start van de dag, om te kijken naar het weer van vandaag. De bijbehorende iconen kun je invullen op de kalender, zodat de kinderen elke dag oefenen met de weericonen en deze goed beheersen voor ze naar de voorstelling gaan. Zo kun je op een leuke en leerzame wijze aftellen tot het theaterbezoek.

WINDKRACHT

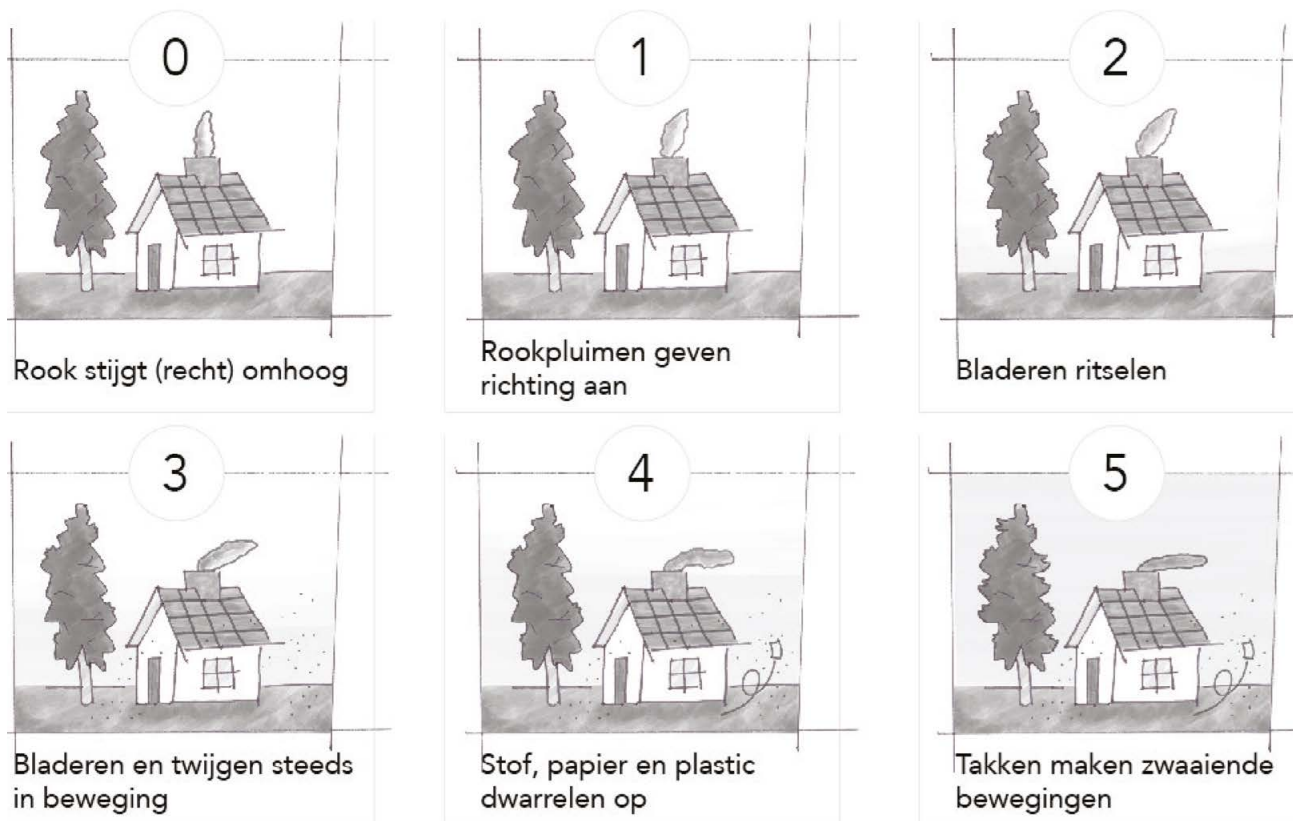
Een ander onderdeel van het weer is de wind. Waait het vandaag? Welke soorten wind heb je eigenlijk? Behandel met de kinderen de verschillen tussen de volgende woorden:

- briesje
- storm
- wind
- wervelwind of tornado
- windvlaag
- orkaan
- rukwind
- een zuchtje wind
- windstil

Maar hoe hard waait het nou eigenlijk? Dat kun je uitdrukken in windkracht. Op *werkblad 3* zijn de verschillende windkrachten ondersteund met tekeningen. Kijk met de kinderen naar de rook van de schoorsteen en de blaadjes van de boom.

- Horen bovenstaande woorden ook bij een bepaalde windkracht?
- Wanneer spreek je nog van een briesje en wanneer noem je het storm?

De verschillende soorten wind en windkracht worden verder behandeld in les 2, waarin de kinderen met spelopdrachten aan de slag gaan.

LES 2

Vorbereidend: Spelopdrachten

Deze voorbereidende les is een spel-les waarin de kinderen niet alleen leren over het weer en de wind, maar het ook ervaren door het zelf uit te voeren en uit te beelden. Het is handig om de les in een lege ruimte, zoals een speellokaal te doen.

PRAKTISCHE INFO

Benodigdheden: lege ruimte

Vorbereidingstijd: 10 minuten

Lestijd: 30 minuten

Kerdoelen: 54

WARMING-UP: DE REGEN

De kinderen staan in een kring en de docent begeleidt de warming-up. Je steekt je handen boven je hoofd en wiebelt met je vingers, alsof je regen bent. De regen (de vingers) komt heel langzaam naar beneden en begint zachtjes te regenen op het hoofd. Dan komt de regen over de oren, neus, lippen, nek, enz. tot alle lichaamsdelen benoemd zijn en de kinderen hun hele lijf even gebruikt hebben.

Als laatste komt de regen terecht op de grond en maakt grote plassen water rondom de kinderen. De regendruppels/vingers bewegen over de grond, eerst dichtbij je voeten en dan steeds verder weg, zonder dat je je voeten verplaatst.

OPDRACHTEN

Opdracht 1: De overstroming

Van al die regen is de hele zaal volgelopen met grote plassen water! Alle kinderen verzamelen aan één kant van de zaal en mogen om de beurt naar de overkant:

- Eerst moeten ze voorzichtig op hun tenen lopen om niet in de plassen te staan.
- De plassen worden alsmar groter en de kinderen moeten grote sprongen nemen om aan de overkant te komen.
- Nog grotere plassen! Er is nog maar plek voor één voetje tussen de plassen en je moet dus hinkelend naar de overkant.
- Uiteindelijk ligt overal water, we kunnen er niets meer aan doen. Dan moeten we maar in de plassen gaan stampen!

Opdracht 2: Hoe klinkt de wind?

Na het stampen in de regen is het tijd voor een rustigere opdracht. De kinderen mogen op de grond gaan liggen, zonder dat ze elkaar aanraken, met hun ogen dicht.

- Vraag de kinderen het geluid te maken van een heel zacht windje. Doe het voor, door bijvoorbeeld te blazen. Gebruik ook de woorden die ze geleerd hebben in les 1. Of benoem de windkracht.
- De wind wordt steeds harder, hoe klinkt dat? Vraag de kinderen de geluiden te maken van steeds harder wordende wind.
- Wissel af met storm, een briesje, een rukwind of een megagrote orkaan.

Als je alle soorten wind hebt gehoord van de kinderen, draai je de opdracht om. De kinderen mogen vrij bewegen in de zaal, maar de docent geeft met geluiden aan hoe hard de wind is. De kinderen moeten dus goed luisteren en de harde en zachte wind omzetten in bewegingen. Als het goed gaat kun je ook één van de kinderen een keer de geluiden laten maken terwijl de andere kinderen bewegen op de wind.

Opdracht 3: Wind mee of wind tegen.

Alle kinderen verzamelen aan één kant van de zaal. We gaan een aantal keer oversteken en onderzoeken hoe het voelt als je wind mee of wind tegen hebt.

- Eerst mogen de kinderen even lekker rennen en moeten ze zo snel mogelijk naar de overkant! Zo voelt het dus zonder wind.
- Nu mogen de kinderen oversteken, maar ze hebben een lichte wind tegen. Hoe ziet dat eruit? Hoe moet je lopen als je wind tegen hebt?
- Doe deze oversteek een aantal keer, waarbij de wind tegen steeds sterker wordt. Op het eind komen de kinderen misschien bijna niet meer vooruit!
- Doe vervolgens hetzelfde met wind mee. Hoe ziet het eruit als je wind mee hebt? Hoe voelt dat in je lichaam? Wat is het fijnste, wind mee of wind tegen?

Opdracht 4: Hoe ziet de wind eruit?

In deze opdracht werken de kinderen in tweetallen, waarbij één kind een wolk is en een ander kind de wind. De wind mag de wolk niet aanraken, maar moet de wolk wel door de lucht laten verplaatsen. Hoe maak je duidelijk dat je een harde of een zachte wind bent?

- De kinderen staan in tweetallen verspreid in de zaal. Er is afgesproken welk kind de wolk is en welk kind de wind.
- Met gebaren, geluiden en gezichtsuitdrukkingen moet de wind duidelijk maken aan de wolk hoe en waarheen hij de wolk wil blazen.
- Maak de oefening moeilijker door alleen bewegingen en gebaren te gebruiken en de kinderen geen geluid te laten maken.
- Wissel na een tijdje om van rol.

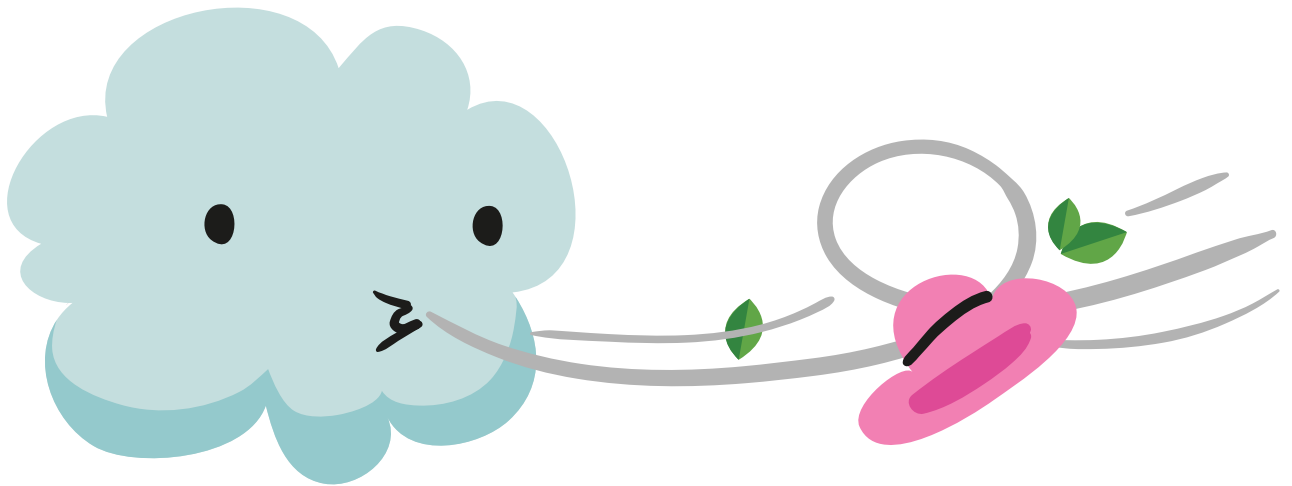
AFSLUITING: DE GROTE WOLK

Alle kinderen staan in een grote groep bij elkaar: zij vormen samen één grote wolk. De docent is de wind en gaat de hele groep kinderen in beweging zetten.

Wat doet de wind allemaal?

- Komt er misschien een tornado en wordt de wolk in het rondgeslingerd?
- Of blaast de wind de wolk helemaal in de hoek?
- Misschien begint het ook wel te donderen en te regenen en gaat de wolk heel hard schudden.

Probeer met gebaren, geluiden, korte aanwijzingen en gezichtsuitdrukkingen duidelijk te maken wat de kinderen moeten doen.

LES 3

Reflecterend: Vraaggesprek over de voorstelling

De voorstelling is voorbij, jullie zijn weer terug in de klas. De leerlingen zitten vol met indrukken. Die willen ze vast even kwijt. Hieronder vind je een aantal vragen die kunnen helpen om de voorstelling na te bespreken en te ontdekken wat het met de kinderen gedaan heeft.

PRAKTISCHE INFO

Benodigdheden: geen

Vorbereidingstijd: 5 minuten

Lestijd: 15 minuten

Kerdoelen: 54, 55 en 56

VRAGEN VOOR DE KINDEREN OVER DE VOORSTELLING

De volgende vragen zijn inhoudelijke vragen over de voorstelling, waarmee je met de kinderen even terug kunt kijken op wat er allemaal is gebeurd in de voorstelling:

- Hoe heet de baas van de Wolkenfabriek?
Willy
- Waar houdt Wolly (het huisdier van de wolkenfabriek) van?
Het weer, muziek en slapen
- Wat viel er op de grond tijdens de rondleiding?
Super hagel
- Welke kleur had de auto van weerman Peter?
Oranje
- Wie vielen er van het dak toen het te warm werd?
De mussen
- Wat doet een regenwolk als hij gaat regenen?
Huilen
- Wat zag weerman Piet voor zijn raam staan?
Een eenhoorn
- Waar gaan Willy en Wolly naartoe nu alles weer goed is gekomen?
Het strand

Na het behandelen van deze vragen, kun je met de volgende vragen bespreken hoe de kinderen het theaterbezoek en deze voorstelling ervaren hebben:

- Heb je gelachen bij de voorstelling? Waarbij?
- Was het ook weleens spannend? Waar kwam dat door?
- Vond je dat er gekke dingen gebeurden?
- Heb je dingen in de voorstelling gezien die ook weleens in het echt gebeuren?
- Zijn er ook dingen die in het echt nooit kunnen gebeuren? Waarom niet?
- Van welk weer hou jij het meest? Door welk weer voel jij je heel blij?
- Bij welk weer ga jij het liefst naar buiten? En bij welk weer blijf je het liefste binnen?
- Vinden alle kinderen hetzelfde weer leuk?
- Als jij in de Wolkenfabriek mocht werken, welk weer zou je dan het liefst maken?
- Welk weer zou je nooit meer maken?

OVER OKVO

BIJ OKVO MAKEN LEERLINGEN KENNIS MET KUNST EN CULTUUR IN OSS!

Alle kinderen in Oss zouden een kans moeten krijgen om kennis te maken met de wereld van kunst en cultuur. Daarom werken alle culturele aanbieders in Oss in een partnerschap samen met het primair onderwijs om dit doel te bereiken.

Met het OKVO Basismenu:

1. Komen leerlingen gedurende hun gehele basisschoolperiode in aanraking met alle disciplines: drama, muziek, dans, cultureel erfgoed, literatuur, beeldende kunst en audiovisueel.
2. Gaan de leerlingen op bezoek bij alle culturele instellingen in Oss.
3. Worden de docenten voorzien van hoogkwalitatief lesmateriaal.
4. Worden de docenten ondersteund in kennis over cultuureducatie door middel van onderwijsbijeenkomsten.
5. Is aan de [kerndoelen](#) van kunstzinnige oriëntatie, oriëntatie op jezelf en de wereld en Nederlands in het mondeling én schriftelijk onderwijs voldaan wanneer het Basismenu is doorlopen.

Scholen zijn al jarenlang erg tevreden over OKVO (samenwerking, organisatie en uitvoering) en geven gemiddeld een 7,6!

PARTNERS

OKVO is een samenwerkingsverband van lokale culturele instellingen:

Bibliotheek Oss, Groene Engel, Theater De Lievekamp, Museum Jan Cunen, Muzelinck en Stadsarchief Oss.

COLOFON

Redactie en coördinatie:

OKVO, Osse Kunstinstellingen Voor het Onderwijs i.s.m. Theater De Lievekamp

Subsidiëring: Gemeente Oss

Vormgeving: 2VORM grafisch ontwerp studio

Illustratie: www.freepik.com

